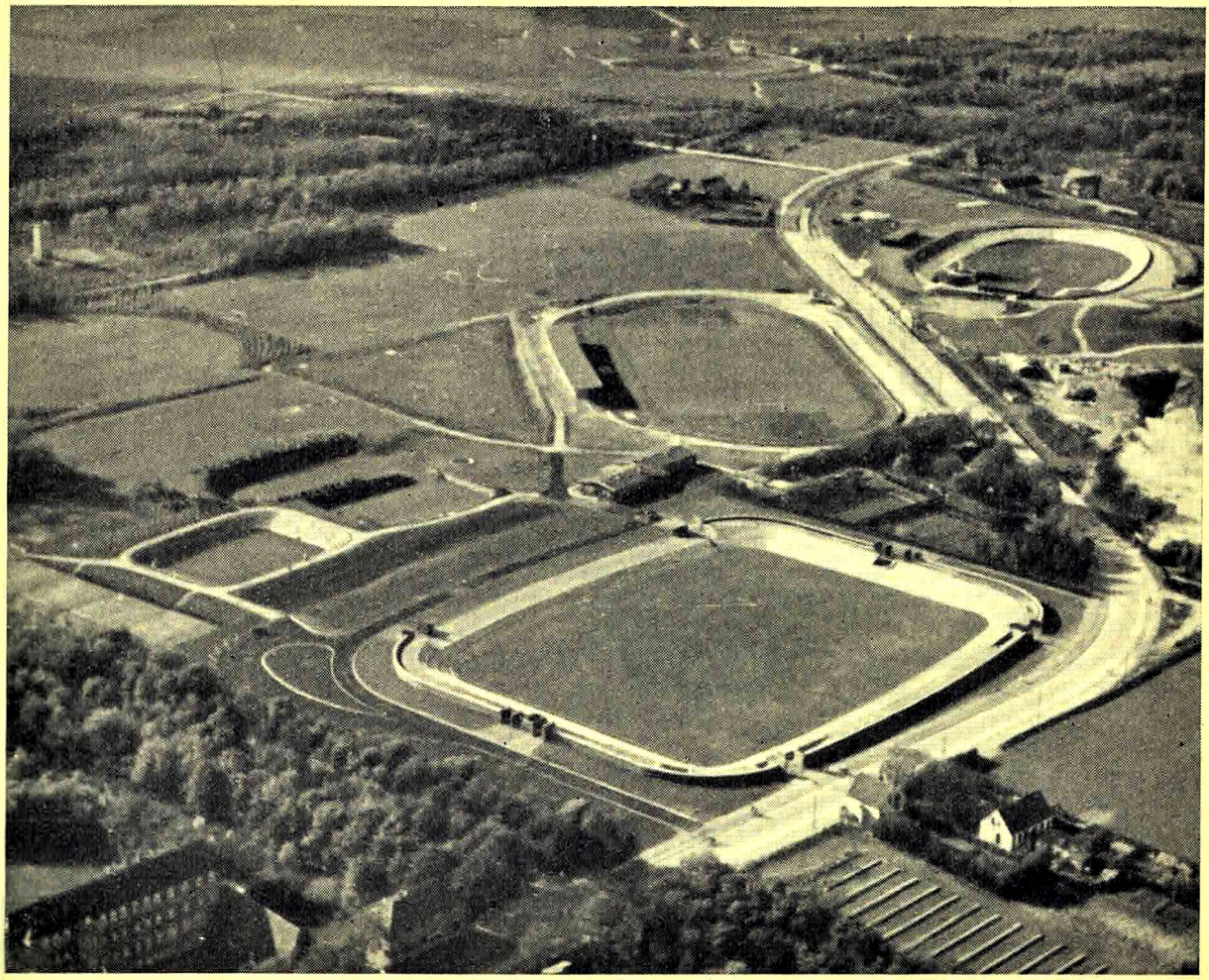
ESBJERG BY- OG ERHVERVSØKONOMISKE OVERSIGTER

9. årgang

Nr. 2 . Juni 1950

Esbjerg bys gave til ungdommen: det store idrætsanlæg, der nu nærmer sig sin fuldførelse efter flere års arbejde. Luftbilledet viser anlægget omgivet af Strandskoven og Vognsbølpark, der er vokset op på gamle hede- og mosestrækninger.

Inde i bladet fortæller vi lidt mere om idrætsanlægget. Endvidere bringer vi en artikel om den reklamekampagne, der er gennemført for at gøre udlandet opmærksom på Esbjerg havn og en artikel fra Esbjergs svenske venskabsby, Eskilstuna.

Da dette nummer af »Esbjerg« indeholder en artikel om Esbjerg idrætspark og cyklebane, vil vi udtrykke vor tak til alle de gode kræfter, der har været medvirkende til, at vor by i dag står med de smukkeste og mest praktisk indrettede idrætsanlæg i vort land. Vor tak lyder til såvel de projekterende kræfter som til de entreprenører, håndværkere og arbejdere, der har været medvirkende til skabelsen af dette stolte værk. Den største tak skal dog rettes til vort bystyre, der med tidligere borgmester L. Høyer-Nielsen i spidsen har stillet de nødvendige midler til rådighed. Vort gamle motto »rask må det gå« har endnu engang været vidnesbyrd om, at der virkes i vor by. Vi tror at turde love, at Esbjergs sportsungdom, der nu har fået trygge kår at arbejde under, vil ære og værne om de nye idrætsanlæg, som har vakt beundring viden om, og som vi med stolthed viser frem ved enhver lejlighed.

Blandt andet den seneste tids fodboldkampe har vist, at der netop var brug for en idrætspark af den projekterede størrelse, og at tidspunktet for dens fuldførelse var velvalgt.

Vi savner nu kun en tribune på den nye fodboldopvisningsbane, og forhåbentlig vil de bevilgende myndigheder fortsat stille sig velvillig, så tribunen, uden hvilken opvisningsbanen ikke vil kunne tjene sit formål fuldt ud, snarest må blive en kendsgerning.

Tak!

På Esbjerg idrætsparks og Esbjerg cyklebanes vegne

JØRGEN CHRISTENSEN

»Esbjerg«

er udgivet af Esbjerg byråd og Esbjerg Erhvervsråd og redigeret af stadsdirektør Borchorst og erhvervsrådssekretær Ejgil Rasmussen.

Heftet udsendes normalt 3—4 gange årligt og bringer by- og erhvervsøkonomiske artikler og oversigter fra Esbjerg by. Det udsendes gratis til interesserede ved henvendelse til ekspeditionen: Esbjerg erhvervskontor, Torvet, telf. 2579.

Indhold

Forord ..... side 2

Eskilstuna ..... » 3

Idrætsanlægene ..... » 7

Reklamekampagnen for Esbjerg havn ..... » 12

Omkring byrådsvalget ..... » 22

Næste nummer

indeholder bl. a. en artikel om vor norske venskabsby Stavanger og om Esbjergs muligheder som importhavn.

Vej över Skjulsta fritidsreservat

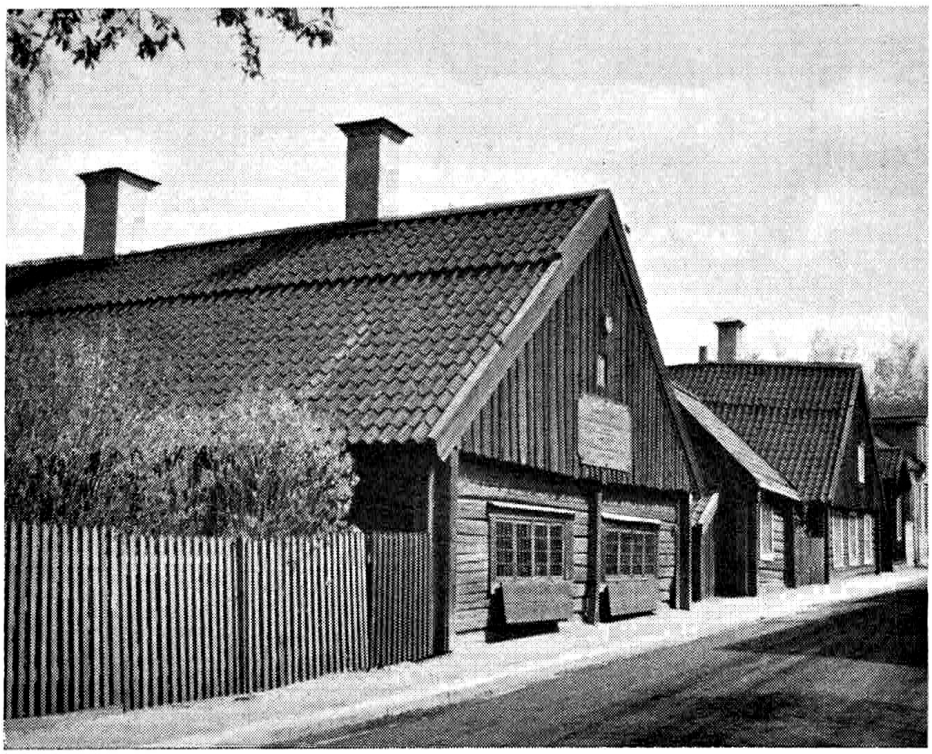
Eskilstuna

Tidningens redaktör, stadsdirektör E. Borchorst, har begärt att jag skulle med några ord beröra vår stads organisation, ekonomi, turist- och fritidsverksamhet m. m. vilket jag med nedanstående önskar besvara.

Orten Eskilstuna har mycket gamla anor, men stadsprivilegier beviljades ej förrän år 1659. Redan tidigare hade smideshantverk förekommit men omkring 1650-talet försökte man sig på att i något större omfattning utvidga smideshantverket genom att då uppförde R. Rademacher ett antal av 19 smedjor vid den gatan i stadens centrum som efter honom fått sitt namn. Övergången från hantverk till egentlig storindustri skedde först i slutet på 1870-talet, och ha vi nu att räkna med ett stort antal industrier inom järn- och stålvarubranschen. Av dessas produkter går en hel del på export och jag förmodar att även Eder stad har någon eskilstunaprodukt att uppvisa uti butikerna.

Stadens högsta myndighet är magistraten vars ordförande tituleras borgmästare samt består dessutom av tre rådmän jämte erforderliga expeditionsbiträden. Samtliga ledamöter av magistraten äro jurister. Val av borgmästare tillgår så att stadsfullmäktige uppsätter tre behöriga personer på förslag av vilka Konungen utnämner en. Övriga ledamöter av magistraten väljes av stadsfullmäktige.

Stadsfullmäktige väljes vid allmänna val för en period av fyra år i sänder. Antalet ledamöter i församlingen utgör f. n. 50. Stadsfullmäktige utser inom sig ordförande och vice ordförande att fungera för ett år i taget. Stadsfullmäktige utser ledamöter och suppleanter till alla styrelser och nämn-

Rademachersmedjan

der inom förvaltningen såvida icke annat föreskrives uti lag eller annan förordning. De kommunala organ som verka inom stadens förvaltning äro f. n.:

Stadsfullmäktiges beredningsutskott vilket organ bereder alla valärenden samt övriga ärenden stadsfullmäktige därom beslutar. I regel rör det sig om ärenden av mera pricipiell natur,

Drätselkammare som enligt lag har att förvalta stadens egendom, uppbära dess inkomster och i övrigt handhava dess drätsel samt därjämte ombesörja de allmänna uppdrag för stadens räkning, vilka enligt för drätselkammaren gällande reglemente tillhöra dess befattning. En av de viktigaste arbetsuppgifterna för drätselkammaren är, att på anmodan av magistraten, upprätta den årliga inkomst- och utgiftsstaten. Detta tillgår i regel så att kammaren infordrar från alla nämnder och styrelser dess anslagsäskanden samt sammanställer dessa. Drätselkammaren granskar dessa inkomna förslag samt föreslår de justeringar i dessa som läget kräver. Inkomst- och utgiftsstaten överlämnas sedermera till magistraten som granskar förslaget och överlämnar samma till stadsfullmäktige för godkännande. Innan sådant godkännande sker lämnar stadsfullmäktige förslaget till sitt beredningsutskott som då skall yttra sig över samma. Därefter återgår förslaget till stadsfullmäktige för fastställelse. Vidare har drätselkammaren att bereda och inkomma med förslag i frågor som stadsfullmäktige remitterat till kammaren. Drätselkammaren är stadens verkställande organ. Drätselkammaren består av sju ordinarie ledamöter samt fyra supplenater varav de ordinarie ledamöterna väljas på fyra år och supplenaterna på två år i taget. Inom sig utser drätselkammaren ordförande /f. n. verkställande ledamot/ samt vice ordförande vilka val ske för ett år i sänder. Under drätselkammaren sorterar byggnadskontor med olika underavdelingar för skötseln av gator, vägar, vattenverk, vatten- och avloppsledningar, renhållningsverk, jordbruksförvaltning, fastighetskontor, kammarkontor, fritidsreservaten, stadskansliet, parkavdelningen, utredningsavdelning m. m.,

Löne- och avtalsnämnd som handhar alla förhandlingar i lönefrågor och vad det beträffar kollektivanställd personal sluter uppgörelse men när det gäller tjänstemän hänskjuter avgörandet till stadsfullmäktige. Nämnden består av fem ord. led. och fem suppl.,

Vandrarhemmet Vilsta

Polisnämnd som handlägger alla stadens polisfrågor i den mån samma icke av författningar skola handläggas annorlunda,

Civilförsvarsnämnd som handhaver civilförsvarsfrågor,

Byggnadsnämnd som handlägger alla byggnadsärenden, stadsplaneären o. d.

Brandstyrelse, Badhusstyrelse, Slakthusstyrelse, Folkskolestyrelse, Museistyrelse, Biblioteksstyrelse, Arbetslöshetsnämnd, Arbetberedningsnämnd, Familjebidragsnämnd, Hälsovårdsnämnd som handhaver även bostadsinspektionen.

Hyresnämnd som har att behandla alla förekommande hyrestvister och fastställer hyrorna i nya fastigheter,

Socialvårdsnämnd, som inom sig innesluter fattigvårdsstyrelse, barnavårdsnämnd, nykterhetsnämnd, pensionsnämnd vilka nämnder dock själva avgör de frågor som enligt lag och förordning ligga under dessas förvaltning,

Belysningsstyrelse vilken förvaltar stadens elektricitetsverk och gasverk.

Dessutom finnes även andra styrelser och nämnder samt olika kommittéer som tillsättes av stadsfullmäktige men det drager ut för långt att nämna alla. En sak vill jag dock framhålla och det är att staden har ett revisionskontor som granskar de olika organens förvaltning men utöver detta kontor tillsätter stadsfullmäktige årligen en s.k. »stadsrevision« bestående av tio ord. ledamöter och lika många suppl. fördelade på två olika avdelningar. Dessa äro i regel personer som icke tillhöra stadsfullmäktige och deras arbete bestå uti en s.k. sakrevision av förvaltningarna. Jag kanske skulle nämna att staden är uppdelad i s.k. »borgerlig« kommun och »kyrklig« kommun. Den kyrkliga kommunen har eget fullmäktige och egen uttaxering för sina behov.

Beträffande stadens ekonomi kan sägas att samma är god. Vårt skatteunderlag har under en följd av år ökat betydligt. Men staden har ju växt mycket under senaste åren. Vi hade en folkmängd år 1930 på 32.273 med ett skatteunderlag av 325.314 skattekronor. År 1950 har vi en folkmängd på 52.752 pers. och ett skatteunderlag på 1.409.267 skattekronor. Den kommunale uttaxeringen utgö kr. 7.40 och den kyrkliga kr. 0.55 pr. skattekrona. År 1930 hade vi en nettotillgång pr. innevånare av kr. 159 och år 1948 äro vi uppe i 765:— kr. pr. innevånare. /Det sista året siffrorna

Kyrkan

äro klara för/. Enligt 1948 års bokslut redovisas i fonderade medel 6.733.348:— kr. och i skatte- och fondstatens reservationer 14.241.989:— kr. Vi ha många byggnadsplaner som medel äro reserverade till men som måst anstå på grund av den byggnadsregelering som fårekommer här. Bl. a. projekterar vi en s.k. kulturbyggnad där ett nybyggt stadsbibliotek kommer att inrymmas med moderna lokaliteter och även stort utrymme för ABF /Arbetarnas bildningsförbunds lokalavdelning/ som då får många trevliga studierum. För ändamålet är reserverat 1.700.000:— kr. och vi vänta bara på byggnadstillstånd. För anordnandet av fritidsändamål är reserverat 900.000:— kr. och för idrottens främjande genom ordnandet av idrottsplatser o.d. 700.000:— kr., för ordnandet av friluftsliv kr. 550.000:—. Vi ha även under utarbetandet ett förslag, av undertecknad, till ordnandet av ett konstgjort friluftsbad som stadens befolkning äro i stort behov av enär vi ha rätt långt till de naturliga friluftsbaden. Samma beräknas kosta minst 800.000:— kr. Ett byggnadsprojekt som vi dock hoppas på att få förverkliga snarast är byggandet av et idrottshus, vilket i beredande instanser tillstyrkts. Dessutom ha vi behov av många skollokaler. Vi få för närvarande bedriva skolundervisning i viss mån i provisoriskt förhyrda lokaliteter.

För befolkningens trevnad i staden inköptes för ett tiotal år sedan ett större gods, Sundbyholms gård, där vi ha ett härligt friluftsbad vid Mälarens strand. Denna egendom siktar staden på att utbygga och i det gamla slottet inreda en trevlig folkrestaurang för besökarna samt dessutom, för att kunna utnyttja samma även vintertid, inreda lokaliteter för föreningsväsendet. Dessa lokaler kunna användas för samkväm, föreläsningar, kursverksamhet o.d. För logifrågans ordnande är tänkt att byggas ett antal småstugor där kursdeltagare må kunna bo uti under kursverksamheten och på sommaren kunna samma uthyras till stadens befolkning för sommarvistelse. Sundbyholm har ett mycket vackert läge vid sjön Mälaren c:a 11 kilometer från staden. Staden disponerar dessutom över ett litet fritidsreservat benämnt Skjulsta som är mycket livligt besökt under sommarmånaderna för friluftsliv och under vintermånaderna för föreningsfester o.d. Samma ligger utefter Eskilstuna-

Monumentet »Til arbetets ära och glädje«

ån och har en bra badstrand. Dessutom äger staden ett fritidsområde vid sjön Mälaren, fast i mindre omfattning, benämnt Ängsholmen. Från och med i år kan staden bjuda cykelturister och andra uppehållsplats och vila för natten i en mindre herrgårdsbyggnad, Vilsta herrgård, som skötes av Svenska turistföreningen. Samma ligger några kilometer utanför staden och hölls öppen helt provisoriskt förra året och visade sig motsvara ett stort behov.

Bostadsproduktionen utvecklar sig allt vad den kan efter de möjligheter som gives under nuvarande förhållanden. Som förhållandet är nu borde vi bygga minst 1.000 lägenheter pr. år den närmaste tiden för att täcka det behov som föreligger och med tanke på den sanering som tränger sig på beträffande det gamla bostadsbeståndet. Dock få vi endast en mindre bostadskvot pr. år så utvecklingen på detta område går sakta. Staden själv har igångsatt ett bostadsprojekt som när samma är fullt utbyggt kommer att belöpa sig på c:a 40.000.000:— kr. Samma omfattar moderna lägenheter och därtill hörande hobbylokaler för hyresgästerna, andra samlingslokaler samt butiker i den omfattning som är behövligt. Denna byggnation som omfattar ett bestämt område kommer att inrymma c:a 1.600 familjer när samma är utbyggt. Även privat byggnation förekommer i den omfattning som myndigheterna kunna medgiva.

Ja detta var nu några ord om vår stads organisation och verksamhet och jag hälsar alla Esbjergsbor välkomna till oss för att på ort och ställe se staden, dess verksamhet och omgivning.

Med vänskapsortshälsning

Fritiof Hellberg.

Idrætsanlægene i Esbjerg

AF SOCIALINSPEKTØR ARTHUR NIELSEN

Den omstændighed, at Esbjerg er en ung by, har selvsagt haft en ikke ringe indflydelse på de vilkår, sporten og dens udøvere har haft gennem en lang årrække lige fra den dag, den første sportsorganisation så dagens lys i Esbjerg. Sportsorganisationerne har i en lang årrække selv i vid udstrækning måttet sørge for lokaler og sportspladser til udøvelse af deres sport.

Selv om cyklebanen i Jerne allerede anlagdes i 1891, står fodboldbanen ved Strandskoven vel nok for de fleste som det sportsanlæg, der i en lang årrække var midtpunktet for nybyggerbyens sportsliv. Det var på strandskovsbanen — der på kampdage blev spærret af med ophængt sækkelærred! — at de to lokale klubber, Boldklubben af 1898 og Esbjerg amatørklub, udkæmpede så mange drabelige kampe, inden de i 1924 slog sig sammen og blev til Esbjerg forenede boldklubber.

Foruden fodboldspillet indtog også i en årrække gymnastikken en førsteplads i publikums bevidsthed. Gennem Esbjerg gymnastikforening og gymnastikforeningen Hermod har Esbjerg noteret sig for adskillige flotte resultater, den sidstnævnte med flere danmarksmesterskaber såvel i hold- som individuel gymnastik. Gymnasterne startede i sin tid i det gamle hotel Spangsbjerg og flyttede senere til byens forskellige skoler.

Indtil først i 20'erne deltes interessen ret ligeligt mellem disse tre sportsgrene: fodbold, cykling og gymnastik. For cyklingens vedkommende kulminerede interessen først i 20'erne for derefter ret pludseligt helt at svigte. Man forsøgte at stimulere med indførelse af totalisatorspil, men heller ikke dette hjalp. Det sidste løb kørtes i 1930, og derefter henlå banen i mange år og forfaldt mere og mere — til sorg for mangen en esbjergdreng,

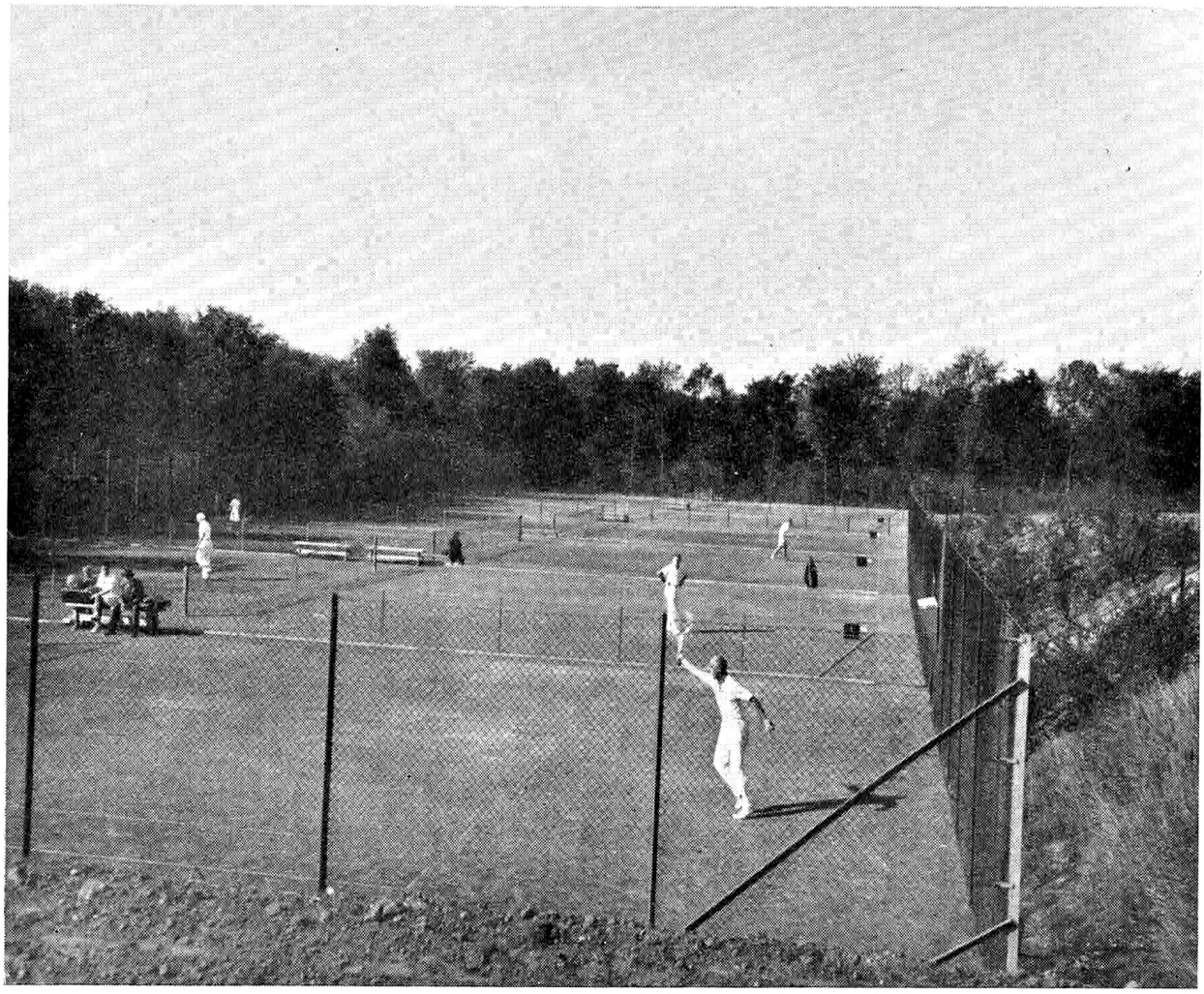

Fodboldspillernes store træningsbane. I efterårs- og vintermånederne foregår træningen i projektørbelysning.

for hvem den forladte cyklebane var skueplads for vældige bedrifter! Nu er cyklebanen forlængst jævnet med jorden og har måttet give plads for et idrætsanlæg for sportsfolkene i Jerne.

Efter at cyklebanen og dermed banesporten havde fået sit knæk, kom turen for alvor til fodbolden, der efter sammenslutningen af de to lokale boldklubber blev byens yndlingssport. Samtidig begyndte en stigende interesse for sport i det hele taget at sætte ind, og det blev snart klart for sportsfolkene i Esbjerg, at der måtte gøres noget for at skaffe såvel den sportsudøvende ungdom som publikum bedre vilkår. Man begyndte derfor midt i 20'erne indenfor Esbjerg idrætsforbund — sammenslutningen af samtlige sportsorganisationer i Esbjerg — at drøfte planerne for anlæg af en idrætspark. I 1926 stiftedes A/S Esbjerg idrætspark, til hvilket det overlodes at videreføre forhandlingerne og planlæggelse af en idrætspark.

A/S Esbjerg idrætspark trådte omgående i samarbejde med Esbjerg byråds magistrat og forskønnelsesudvalg, og det første, der skete, var, at man fik tilsagn om at leje en grund samt et kontant tilskud på 30.000 kr. Betingelsen var dog, at A/S Esbjerg idrætspark selv skaffede så mange penge, at aktiekapitalen kom op på 40.000 kr. Kommunens tilskud blev senere fastsat til 33.000 kr. samt en grund ved Vardevej vederlagsfrit stillet til rådighed for et tidsrum af 30 år. Der kom nu fart i arbejdet og i aktietegningen, der på daværende tidspunkt var nået op på godt 32.000 kr. Jordarbejdet, planering m. v. blev udbudt i licitation, og arbejdet blev overdraget Arbejdernes cooperative virksomheder for en pris af kr. 22.100.

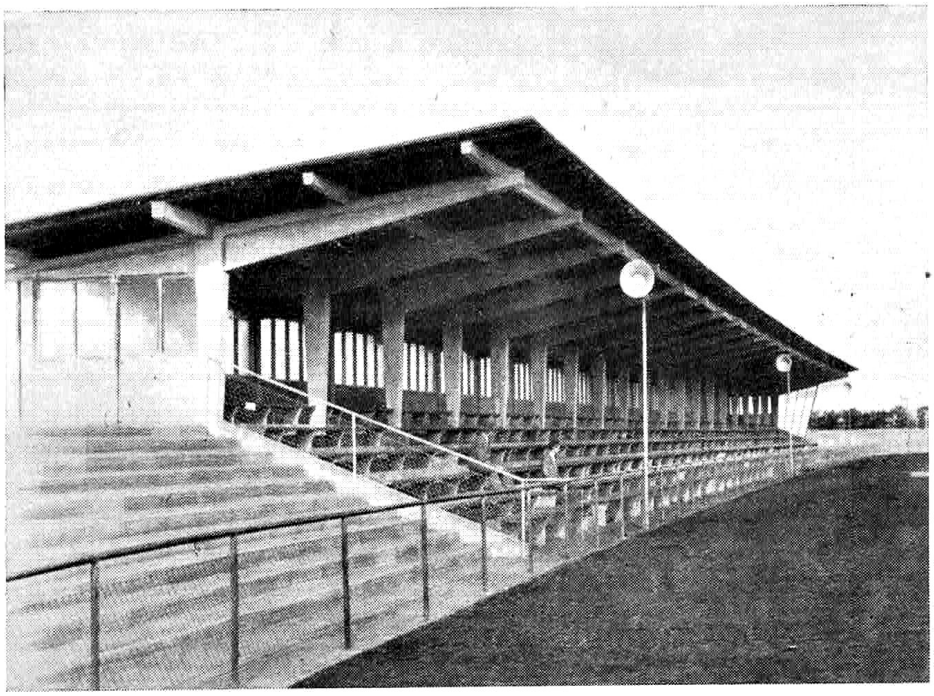
De velindrettede tennisbaner har givet tennissporten i Esbjerg en renæssance.

»Sydvestjysk Samfund« gav et tilskud til beplantning på 1050 kr. I september 1928 var jordarbejdet, beplantning samt indhegning tilendebragt, og de samlede udgifter beløb sig til 31.000 kr. Det næste skridt blev opførelse af tribunen og indgangsportal, og endelig den 22. september 1929 kunne man indvi Esbjerg idrætspark med en stor sportsfest, hvor samtlige byens sportsorganisationer deltog. Indtil da var de samlede udgifter, træningsbaner iberegnet, kommet op på 64.500 kr.

Med dette anlæg klarede man sig i det store og hele, indtil de nuværende store nyanlæg er påbegyndt. Der blev dog i mellemtiden etableret forskellige nyanlæg, såsom kastegård for atletikfolk, en enkelt ny træningsbane samt ståtribune på den ene langside. Besættelsestiden kom naturligvis også i høj grad til at influere på idrætsparkens forhold som på sportens i det hele taget. Straks efter den 9. april meldte tyskerne sig med krav om at få banerne stillet til rådighed såvel til sport som eksercits.

Midt under besættelsen begyndte Esbjergs sportsfolk de allerførste drøftelser om et nyt storstilet stadion omfattende samtlige sportsgrene. Det var efterhånden klart, at man ikke fortsat kunne byde hverken sportsfolkene eller publikum i en by af Esbjergs størrelse så primitive forhold, og man var derfor fra første færd enige om, at skulle byen have noget nyt, skulle det være noget, der virkeligt battede, og som kunne tilfredsstille behovet langt ud i fremtiden.

Efterhånden som planerne tog form, blev man klar over, at sportsorganisationerne ikke kunne klare opgaven alene, og i 1944 nedsattes der et

Siddetribunen på atletikstadion.

arbejdsudvalg, der trådte i samarbejde med byrådet, og som optog forhandlinger med eksperter i stadionbyggeri, nemlig fa. Ostenfeld og Jönsson, København, der udfærdigede detaillerede planer, hvis virkeliggørelse på det tidspunkt var budgetteret til lige ved 2 millioner kroner. De oprindelige planer underkastedes dog efterhånden forskellige ændringer, og først i 1945, nogle måneder efter den tyske kapitulation, tog man fat på de store jordarbejder, idet man begyndte med anlæg af et stort atletikstadion, cyklebane samt tennisbaner og træningsbaner. Atletikstadion, der under opførelsen ændredes således, at der kunne køres motorløb på cindersbanen, indviedes den 17. april 1948, tennisbanerne i sommeren 1948 og cyklebanen i maj 1949. Atletikstadion har en ideel fodboldbane med en moderne og praktisk indrettet tribune med siddepladser til ca. 1000 tilskuere. Fodboldturneringskampene afvikles på denne bane, indtil det nye fodboldstadion bliver færdigt i 1951. Det skal bemærkes, at der er opført et ideelt indrettet klubhus med omklædningsrum, bad og en meget smuk opholdsstue med pejs og terrasse. Vandforsyning for hele stadionanlægget foregår iøvrigt fra stadions eget vandværk, og så er der naturligvis indrettet meget rummelige parkeringspladser i umiddelbar nærhed af stadion.

I øjeblikket er man et godt stykke fremme mod fuldførelsen af det store fodboldstadion, der er projekteret til 18.000 tilskuere. I projektet er der indbefattet en moderne beton-tribune med 1665 siddepladser, men den kommer dog først til senere. Man regner med, at det nye fodboldstadion kan tages i brug ved efterårssæsonens begyndelse i 1951. Uanset hvor gode forhold der er på stadion, vil det være nødvendigt at spekulere noget på, om der ikke i byens periferi burde være mindre anlæg, som kan bøde noget på den overbelastning, der er og vil blive på idrætsparkens træningsbaner. Et skridt i den rigtige retning er allerede taget af byrådet, idet man bestemte sig til at modernisere den gamle fodboldbane i Jerne og har her ladet opføre et lille, men godt stadionanlæg til ca. 70.000 kr. Anlægget omfatter opvisningsbanen til fodbold, løbebane til atletik, springkasse m. v., men desværre uden træningsbaner.

I øjeblikket er man i færd med som beskæftigelsesarbejde at anlægge en tip-top golfbane i Gjesing skov. Udgiften hertil anslås til kr. 100.000.

Vintersporten har man heller ikke glemt. Det var oprindelig meningen, at skøjtesporten også skulle have sin plads på stadion, men de hårde isvintre i fyrrerne gjorde deres til, at man, omtrent før arbejdet på stadion var påbegyndt, var

nødt til at se sig om efter en egnet plads til dette formål. Det blev løst ved, at byrådet stillede festpladsen i Strandskoven til disposition, og da Esbjerg kommune i parken umiddelbart op til stadion også har sørget for en ideel kælkebakke, har vintersportens udøvere også fået gode betingelser for deres sport.

At man netop i disse smukke omgivelser har valgt at skaffe byens turister en telt- og camperinsplads, tilføjes for fuldstændighedens skyld.

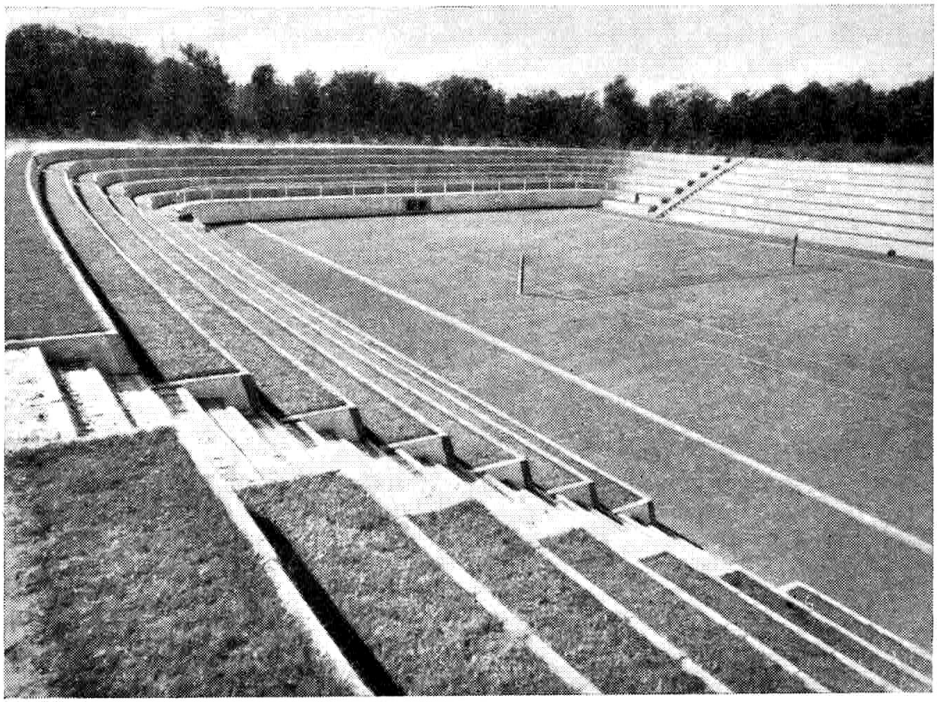
Hele det omfattende stadionanlæg kan således i øjeblikket, med cyklebanen, præsentere atletikstadion med tribune og plads til ca. 12.000 tilskuere, 8 tennisbaner med en moderne og ideelt placeret centre court med plads til 1500 tilskuere, klubhus med bad og opholdsstue, solgårde, påbegyndt finsk badstue, træningsbaner, kastegård, eget vandværk og store parkeringspladser.

Udgiftsregnskabet for disse anlæg ser således ud:

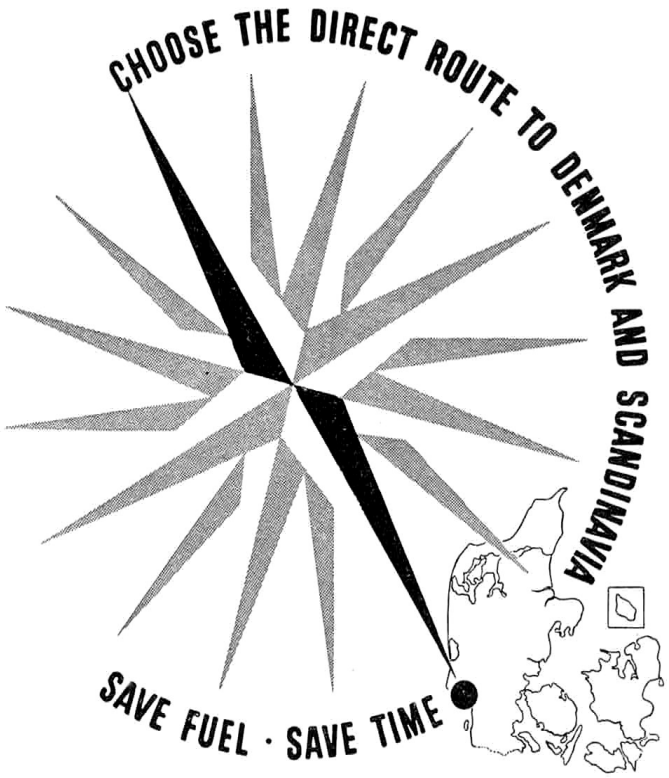
Samtlige afholdte udgifter pr. 31. marts 1950 beløb sig til kr. 2.684.389,24 inclusive cyklebanen.

Da en del af entrepriserne har været udført som beskæftigelsesforanstaltning, har man i statstilskud modtaget kr. 222.153,35, hvorefter kommunens nettoudlæg pr. 31. marts 1950 beløb sig til kr. 2.462.235,89.

Når arbejdet i sin helhed er bragt til fuldførelse, vil Esbjerg have et både ideelt indrettet og særdeles skønt beliggende stadion. Placeringen er den bedst mulige, ikke for langt fra byen. Der, hvor stadion er anlagt, var der for ikke så længe siden kun ukultiveret land med moser, engdrag og plantager, men ved en fremsynet indsats fra bystyrets side er der i løbet af en snes år skabt et meget smukt parkområde, der nu strækker sig fra byområdets nordøstligste del, nord om byen og helt ud til foden af Hjertingdiget, der beskytter det lavtliggende nordvestlige område. Tæt op til og delvist ind midt i dette parkbælte er Esbjergs nye stadion anbragt, selv et stykke naturskønhed med beplantninger, grønne plæner og haveanlæg, der til sin tid vil fuldkommengøre indtrykket af et sportsanlæg, hvor der er taget alle hensyn såvel i praktisk som i æstetisk henseende. Det er derfor ikke noget under, at Esbjergs sportsfolk og dets voksende sportsinteresserede publikum er glade for, hvad der her er præsteret og fortsat vil blive præsteret. Der er alle gode grunde til at forvente, at Esbjergs nye stadion — vel det smukkeste i sin art her i landet — vil medføre betydeligt forøget interesse fra både sportsfolkenes og publikums side og dermed være til gavn og ære for vor by.

Udsigt over centre court.

REKLAMEKAMPAGNEN FOR

ESBJERG HAVN

I ENGLAND, FRANKRIG, BELGIEN OG HOLLAND

Få ting er mere forstemmende for en dansker at se end eksempler på, at landets muligheder ikke udnyttes, at værdier, som er opbygget for at virke til gavn for samfundet, skabe virksomhed og arbejde, ikke får lov til at fungere efter deres hensigt. Enhver af os kender den virkning, synet af en forladt landbrugsejendom eller en øde fabrik kan have. Stilhed i stedet for liv, arbejdsløshed i stedet for arbejde, værdier, som går til grunde, i stedet for virksomhed, der skaber omsætning.

Noget af denne fornemmelse har sikkert mødt Esbjergs borgere, når de i årene efter krigen kom en tur på havnen. Hvor før krigen var virksomhed og livlig trafik, lastning og losning af skibe fra nær og fjern, arbejde og udkomme for mange hænder, lå nu ofte alt for lange kajstrækninger tomme.

For Esbjerg by er havnen den vigtigste livsnerve. Byen skylder havnen sin opkomst, sin udvikling og en betydelig del af det daglige udkomme. Er der liv i havnen, har hele byen travlt. Tjenes der penge i havnen, tjener hele byen penge.

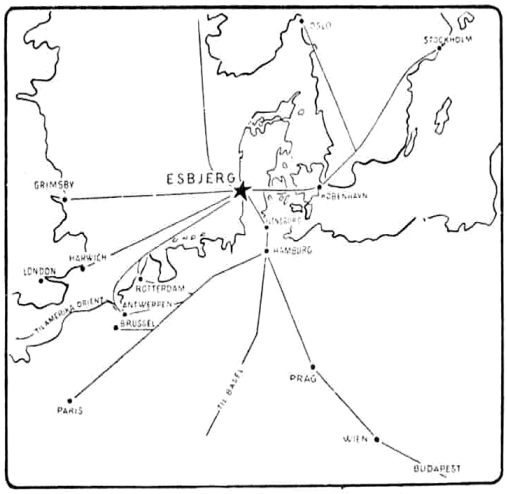
Derfor var der grund nok til at se med bekymring på den ofte alt for tomme trafikhavn, hvor stilheden virkede dobbelt på baggrund af den travle virksomhed i fiskerihavnen. Esbjergenseren måtte naturligvis spørge sig selv, om der var nogen fornuft i, at denne store, velindrettede havn, i hvis anlæg og udstyr der er bundet millionkapitaler, ikke skulle udnyttes, om Esbjerg havn virkelig ikke havde en opgave at udfylde i en tid, hvor en verden hungrede efter at få vareudvekslingen i gang.

Nogen trafik var der naturligvis, men ikke nær i samme omfang som tidligere. Årsagerne hertil var mange. De kræfter, der havde vundet krigen,

magtede ikke at få den internationale handel på benene igen. Handelen og varefordelingen var flyttet over i administrationskontorer. Danmarks udenrigshandel var i betydelig udstrækning blevet centraliseret og monopoliseret af hovedstaden.

Esbjerg havn havde før krigen været en populær havn, et navn, som lød godt i shipping-folks øren. Men popularitet er en flygtig ting. En halv snes år med krigstid og efterkrigs-friktionsvanskeligheder tærer på den.

Også Esbjerg byråd så med bekymring på udviklingen. Ganske vist er havnen en statshavn og hører ikke administrativt ind under byens domæne, men erhvervsmæssigt danner by og havn en enhed. Og da man samtidig stod overfor byens 50 års jubilæum og overvejede, hvorledes man i jubilæumsåret kunne gøre en ekstra indsats for byens ve og vel, noget, der kunne komme til at gavne alle byens borgere, var det nærliggende, at man overvejede, om man kunne gøre noget for at skabe interesse for den gode havn, for at genopvække Esbjerg havns popularitet.

Hvorledes sælger man en havn? Det gør man, som man sælger enhver anden vare, idé eller tjenesteydelse. Man analyserer varen, gør sig dens fordele klart, man finder ud af, hvem der har brug for den, og endelig finder man den mest effektive og mest økonomiske måde, hvorpå man kan gøre disse eventuelle forbrugere klar over varens fordele. Man analyserer varen, man indkredser dens marked, og man søger at skabe kontakt mel'em disse to.

Det lyder som en enkelt recept. Men indenfor hver af de tre dele af opgaven er der naturligvis mange problemer, som skal løses, og som kræver sagkyndig assistance fra adskillige sider.

Undersøgelsen.

Undersøgelsen af varen måtte i dette tilfælde være en markeds-økonomisk analyse af Esbjerg havns muligheder, en analyse, som skulle give svar på, om forudsætningerne for et oplysningsarbejde for havnen var til stede. Disse forudsætninger måtte i første række være, at havnen var konkurrencedygtig og i orden, og at der var sandsynlighed for, at udviklingen ville blive en sådan, at der ville være et passende behov for havnens benyttelse.

Esbjerg byråd overdrog det til Reklamebureau Lyre at foretage de indledende undersøgelser til belysning af dette spørgsmål. Af hensyn til opgavens specielle karakter lod bureauet sine egne specialister alliere sig med den markedsøkonomiske sagkundskab på forskellige områder. Nogen egentlig grundlæggende analyse var det dog ikke nødvendigt at foretage. Fra Esbjerg by og erhvervskontors side har der været arbejdet meget med disse problemer, således at der forelå et betydeligt materiale til belysning af forhold som f. eks. byens trafikale beliggenhed. Også Esbjerg havn og andre institutioner lå inde med værdifulde oplysninger.

Hele dette materiale blev nu indsamlet, bearbejdet, sammenholdt og suppleret gennem personlige samtaler med sagkyndige.

Undersøgelsen af de fordele, Esbjerg havn kunne byde på, gjaldt i første række tre forhold, nemlig *havnens geografiske beliggenhed, havnens kvalitet* i henseende til besejlingsforhold, dybde, pakhusareal, teknisk udstyr etc. og *havnens trafikforbindelser.*

Netop den geografiske beliggenhed, som betyder, at skibene sparer turen rundt om Skagen, og som var en afgørende faktor ved skabelsen af Esbjerg havn, er naturligvis et betydeligt aktiv. Specielt for trafikken på det vestlige Europa er dette forhold af betydning. Man sparer altså sejltid og penge ved at benytte Esbjerg havn. Et mål for

havnens kvalitet og effektivitet har man fået i de strenge isvintre, f. eks. i 1946, hvor landets situation uden Esbjerg som den isfri storhavn havde været katastrofal. Og der arbejdes stadig for, med hensyn til teknisk udstyr, pakhusareal etc., at hævde Esbjergs stilling som en fuldt moderne havn. Hertil kommer, at Esbjerg har en stab af havnearbejdere, som i dygtighed og hurtighed søger sin lige. Der spildes ingen unødig tid med losning og lastning. Endelig viser undersøgelsen klart, at Esbjerg for såvel lastbils- som jernbanetrafikken er et knudepunkt og kan yde den nødvendige service. For at fastslå, at havnens kapacitet ikke var udnyttet, krævedes ingen dybtgående undersøgelse.

Tilbage var at afgøre, om udviklingen af den internationale handel ville blive en sådan, at der ville være muligheder for at udnytte vor store vestkysthavn. At stille den politiske udviklings horoskop med sikkerhed, og herigennem skabe en prognose for den internationale handels udvikling, er naturligvis en umulighed. Storpolitiske katastrofer kan kuldkaste enhver beregning. Men det syntes dog klart, at alt i udviklingen pegede henimod, at det var en nødvendighed for folkenes eksistens, at der blev skabt en kraftig genrejsning af den internationale samhandel, og analysen kunne således fastslå, at de væsentligste forudsætninger for, at tidspunktet var formålstjenligt for en oplysningsindsats, var i orden.

Denne undersøgelse gav samtidig et indtryk af de argumenter, det ville være rigtigt at bygge på i kampagnen. For denne del af arbejdet skal senere gøres rede i forbindelse med en gennemgang af kampagnens udformning.

Kampagnens tilrettelæggelse.

I den rapport, som bragte resultaterne af den analyse, der er gennemgået i det foregående, foretog man endvidere en indkredsning af de emner, man i hvert enkelt af de lande, propagandaen skulle rettes mod, ville søge at få i tale. Det gjaldt her om at foretage den rette udvælgelse, således at man på den mest effektive måde kom i kontakt med skibsredere, skibsmæglere etc. og endvidere med større eksportører, handelskamre og andre organisationer, der har indflydelse på den internationale handels og skibsfarts tilrettelæggelse.

Det vil i denne forbindelse være naturligt at gøre opmærksom på nogle af de grundlæggende krav, der må stilles ved gennemførelsen af en propaganda i udlandet, krav, som er internationalt anerkendte af alle, der beskæftiger sig med reklame og propaganda.

For ethvert ansvarligt ledet dansk reklamebureau er kendskab til det danske marked, dets mentalitet og de midler, der kan anvendes for at få det i tale, det fundament, man bygger sit arbejde på. Hertil kommer selvfølgelig, når bureauet beskæftiger sig med reklame i udlandet, et fond af viden om de tilsvarende forhold i andre lande, men dette kendskab kan givetvis aldrig blive så detailleret som for det land, hvor man daglig har hånden på markedets puls.

Da reklameindsatsen står og falder med dette kendskab, må den naturlige vej blive et snævert samarbejde mellem sagkundskaben i de enkelte lande. Igennem et sådant snævert samarbejde kan man sikre sig, at valget af reklamemidler bliver det rigtige, og at reklamens udformning bliver nøje tillempet efter det enkelte markedsområdes specielle forhold og mentalitet.

Man samarbejdede derfor allerede i det tilrettelæggende arbejde med anerkendte bureauer i de lande, kampagnen skulle tage sigte på, nemlig:

I England: Glover Advertising, London og Bristol.

I Holland: N. V. Algemeen Advertentiebureau De la Mar Azn., Amsterdam, Rotterdam og Haag.

I Belgien: Agence & Messageries de la Presse S. A., Bruxelles.

I Frankrig: Damour Publicite Soc. Anon., Paris.

Da gennemførelsen af kampagnen var besluttet, foretog man yderligere en nøje undersøgelse af, hvilke grupper man skulle have i tale, hvorledes man kom sikrest i kontakt med dem, og hvilke argumenter det ville være rigtigst at anvende. På

grundlag af rapporter, spørgeskemaer og rejser fik kampagnen sin endelige udformning, og der blev til Esbjerg by afleveret en detailleret redegørelse for kampagnen. I korte træk skal der i det følgende gøres rede for denne rapport.

Man begrænsede kampagnen til følgende fire reklamemidler:

1) annoncer i dagblade, fagblade og tidsskrifter,
2) en brochure, trykt på de forskellige landes

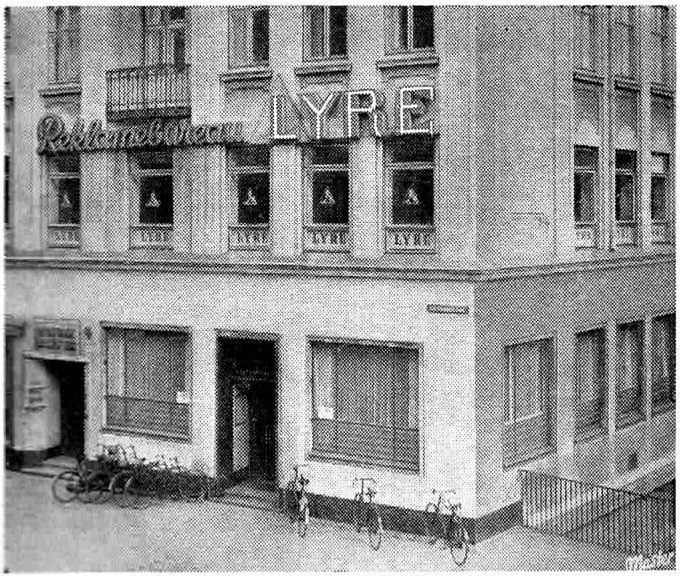

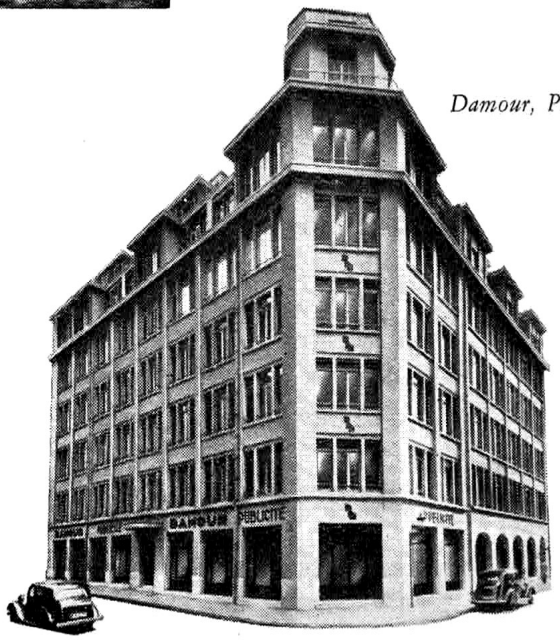
Fleet Street og de tilstødende gader er centret for engelsk presse. I denne bygning i Bouverie Street har Glovers Advertisings London-kontor til huse.

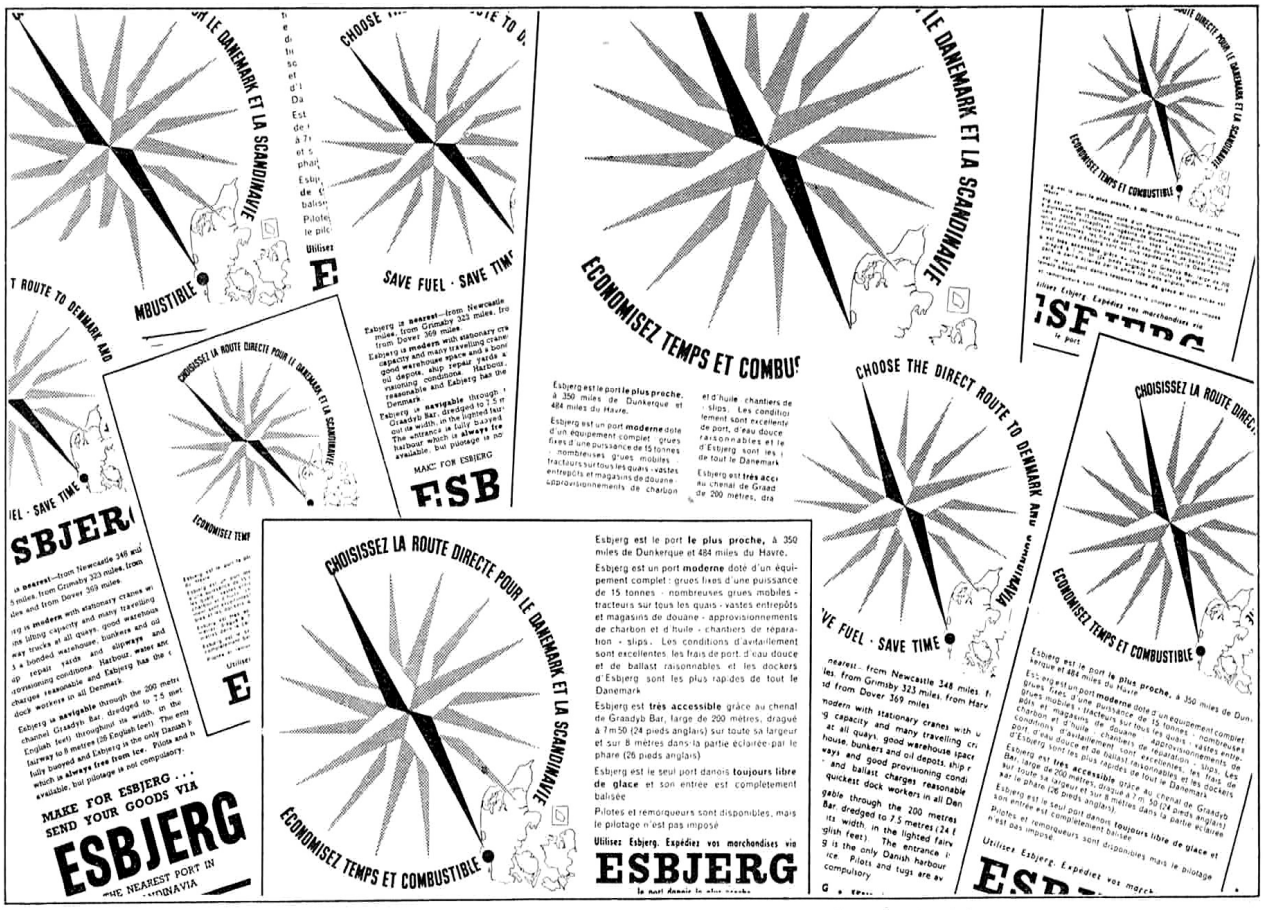
De la Mar, Amsterdam.

Reklamebureau Lyre A/S, Århus.

Damour, Paris.

Den karakteristiske kompasrose er illustrationsmotivet i alle de udenlandske annoncer.

sprog og ledsaget af et brev fra borgmesteren i Esbjerg,

3) en virkningsfuld plakat til ophængning, hvor shipping-folk færdes,

4) presseservice overfor dag- og fagblade, som har indflydelse i shipping-kredse.

Udvælgelsen af de blade, hvori annoncerne skulle indrykkes, blev foretaget ud fra den hovedretningslinie, at man i hvert enkelt land måtte finde frem til de blade, der læses i de rette kredse, uanset om disse er dagblade, fagblade eller tidsskrifter. Man medtog kun blade, der havde central interesse i denne forbindelse, og der blev lagt større vægt på læsekredsens kvalitet end på oplagets størrelse. Endvidere foretrak man en koncentreret avertering i et mindre antal gode blade fremfor en mere spredt avertering i et større antal, mere tilfældige blade.

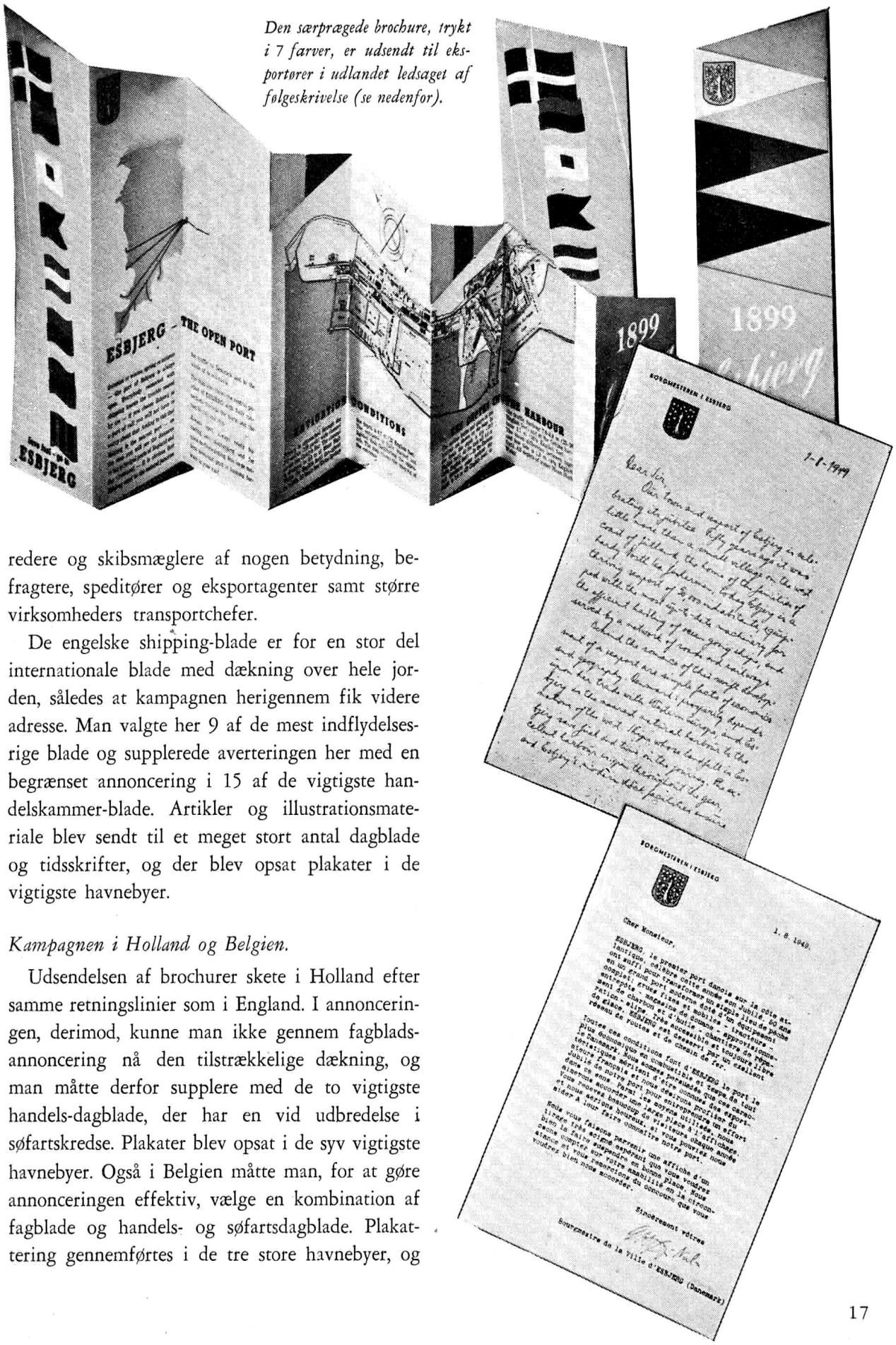
Ved fremskaffelsen af adresser som grundlag for brochurens udsendelse lagde man vægt på at finde frem til nøglepersoner indenfor shipping, transport- og eksporterhvervene. Hvor sådanne lister ikke umiddelbart var tilgængelige, blev der udarbejdet specielt adressemateriale.

Plakatteringen havde nærmest karakter af en reminder-kampagne og blev dels gennemført offentligt i de vigtigste havnebyer, dels gennem udsendelse af plakater til ophængning på shipping-kontorer og andre steder, hvor shipping-folk færdes.

Ved udvælgelsen af de blade, der fik pressematerialet tilsendt, gik man noget udenfor de egentlige shipping-blade, idet man mente, at disse oplysninger også kunne have interesse for en bredere kreds og, samtidig med, at de skaber interesse for Esbjerg havn, også kan betyde en kulturel og turistmæssig propaganda for byen.

Kampagnen i England.

I England fandt udsendelsen af brochuren sted i et oplag på ca. 7.600. Modtagere var alle skibs-

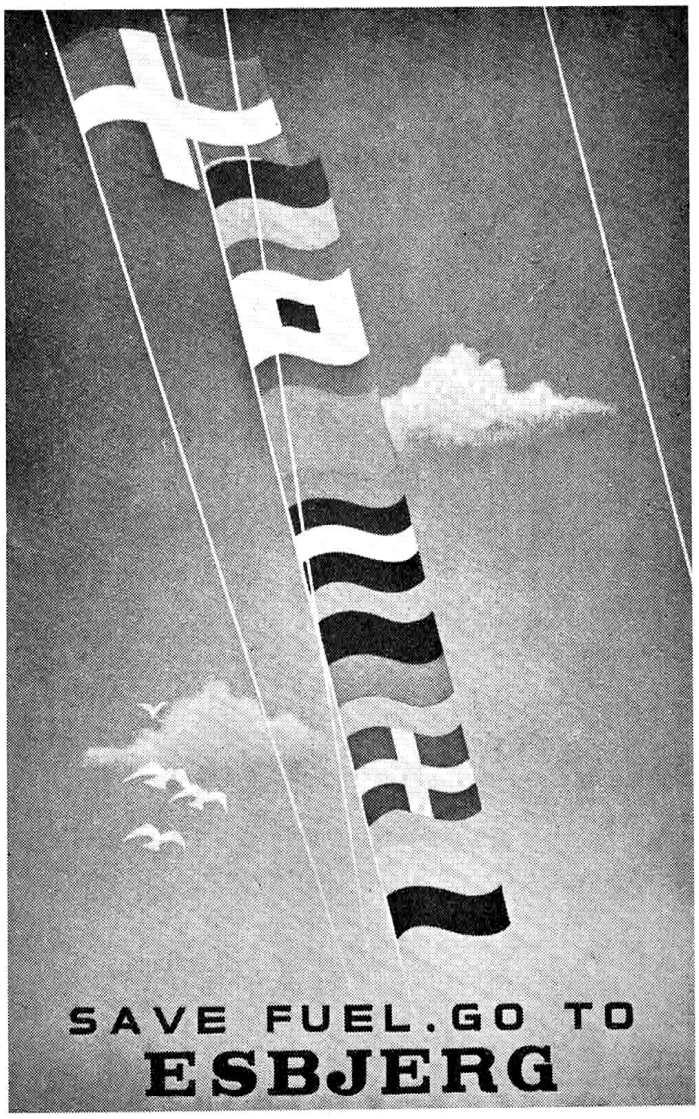
Den særprægede brochure, trykt i 7 farver, er udsendt til eksportører i udlandet ledsaget af følgeskrivelse (se nedenfor).

redere og skibsmæglere af nogen betydning, befragtere, speditører og eksportagenter samt større virksomheders transportchefer.

De engelske shipping-blade er for en stor del internationale blade med dækning over hele jorden, således at kampagnen herigennem fik videre adresse. Man valgte her 9 af de mest indflydelsesrige blade og supplerede averteringen her med en begrænset annoncering i 15 af de vigtigste handelskammer-blade. Artikler og illustrationsmateriale blev sendt til et meget stort antal dagblade og tidsskrifter, og der blev opsat plakater i de vigtigste havnebyer.

Kampagnen i Holland og Belgien.

Udsendelsen af brochurer skete i Holland efter samme retningslinier som i England. I annonceringen, derimod, kunne man ikke gennem fagbladsannoncering nå den tilstrækkelige dækning, og man måtte derfor supplere med de to vigtigste handels-dagblade, der har en vid udbredelse i søfartskredse. Plakater blev opsat i de syv vigtigste havnebyer. Også i Belgien måtte man, for at gøre annonceringen effektiv, vælge en kombination af fagblade og handels- og søfartsdagblade. Plakattering gennemførtes i de tre store havnebyer, og

Plakaten, der i de internationale signalflag, gengivet i de korrekte farver, siger »Esbjerg Danmark«.

plakater blev endvidere opsat på søfarts-administrationskontorer, havnekontorer, befragterkontorer etc. i et antal af ca. 1200. Presseservice blev gennemført efter samme retningslinier som i England i de to lande.

Kampagnen i Frankrig.

Ved tilrettelæggelsen af kampagnen i Frankrig stod man i flere henseender overfor specielle forhold. I industrilandet England, som vi samarbejder med på en bred basis, kunne man anlægge kampagnen over en bredere front uden at risikere for stort spild. I de mindre lande, Holland og Belgien, var opgaven mere begrænset. Men Frankrig er så stort, og vor handelsforbindelse med landet så specialiseret, at det ville være umuligt og meningsløst at gennemføre en kampagne overfor hele erhvervslivet.

Her krævedes derfor en nærmere undersøgelse, som fastslog hvilke varer, der omfattes af den fransk-danske handelsoverenskomst, disses produktions- og afskibningssteder. Man fik således indkredset de havne- og produktionsområder, der havde speciel interesse, og begrænsede kampagnen hertil. For disse områder fremskaffedes adressemateriale, og der udvalgtes otte shipping-fagblade. Annonceringen heri blev suppleret med en mere begrænset avertering i en række betydningsfulde brancheblade. Plakaterne blev i begrænset omfang opsat i de seks vigtigste havnebyer og udsendtes til skibsmæglere, handelskamre etc. til ophængning på kontorerne.

Esbjerg fête cette année son jubilé

From Village to City in 80 Years

LA CITÉ DANOISE D'ESBJERG FÊTE L'ANNIVERSAIRE DE LA CRÉATION DE SON PORT

ESBJERG FÊTE CETTE ANNÉE SON JUBILÉ

How Danish Food Cargoes Came To Grimsby

JUBILEE OF ESBJERG

Et que ça marche !

The Jubilee of Esbjerg.

Hvad de udenlandske blade skrev om Esbjerg.

Kampagnens argumenter og tekniske gennemførelse.

For al god reklame er det en bærende regel, at det gælder om at koncentrere sig om et hovedtema, en bærende idé, som i hvert enkelt tilfælde naturligt må blive det mest overbevisende argument. For propagandaen for Esbjerg havn lå det lige for, at hovedargumentet måtte være havnens fordelagtige beliggenhed, som for de anløbende skibe betyder besparelser i sejltid, i brændselsforbrug og lønninger og en mere økonomisk udnyttelse af fartøjerne. Endvidere betyder beliggenheden i forbindelse med gode trafikforbindelser de bedste muligheder for en økonomisk videreforedeling af varerne.

Men denne argumentation måtte naturligvis støttes af konkrete oplysninger om Esbjerg havns fordele, kajlængde, dybde, havneafgifter, losning og lastning, bugsermuligheder, havnens tekniske udstyr, pakhusmuligheder etc., altsammen forhold, som er afgørende for den, der skal afgøre, om besejlingen af Esbjerg havn vil have en økonomisk fordel.

I den tekniske udførelse af kampagnen søgte man således med assistance af de udenlandske forbindelser og i samarbejde med en række af vore bedste tegnere og tekstfolk at skabe annoncer, tryksager og plakater, som ikke blot kunne forstås i de fire lande, men som gav de nødvendige oplysninger om Esbjerg havn i en sådan form, at de nøje var tilpasset modtagernes behov og mentalitet. De udarbejdede forslag blev forelagt i udlandet, og de ændringer, man herfra foreslog, blev taget i betragtning ved den endelige udførelse.

Brochuren.

Ved udarbejdelsen af brochuren var det målet at skabe en særpræget ramme om de nødvendige, saglige oplysninger, som tryksagen skulle indeholde, og samtidig skabe noget, som også i kraft

af kunstnerisk standard og teknisk udførelse kunne hævde sig internationalt.

Man valgte her den vej at tale til shipping-folk i deres eget sprog, idet man som brochurens blikfang anvendte de internationale flagsignaler, der anvendes overalt indenfor søfarten. I teksten gav man overskueligt de nødvendige argumenter og oplysninger. Oprindelig var det hensigten at fremstille tryksagen på fransk, flamsk og engelsk, men på foranledning af den hollandske sagkundskab valgte man at benytte den engelske udgave også i Holland, idet engelsk er et dagligt sprog i hollandske shipping-kredse.

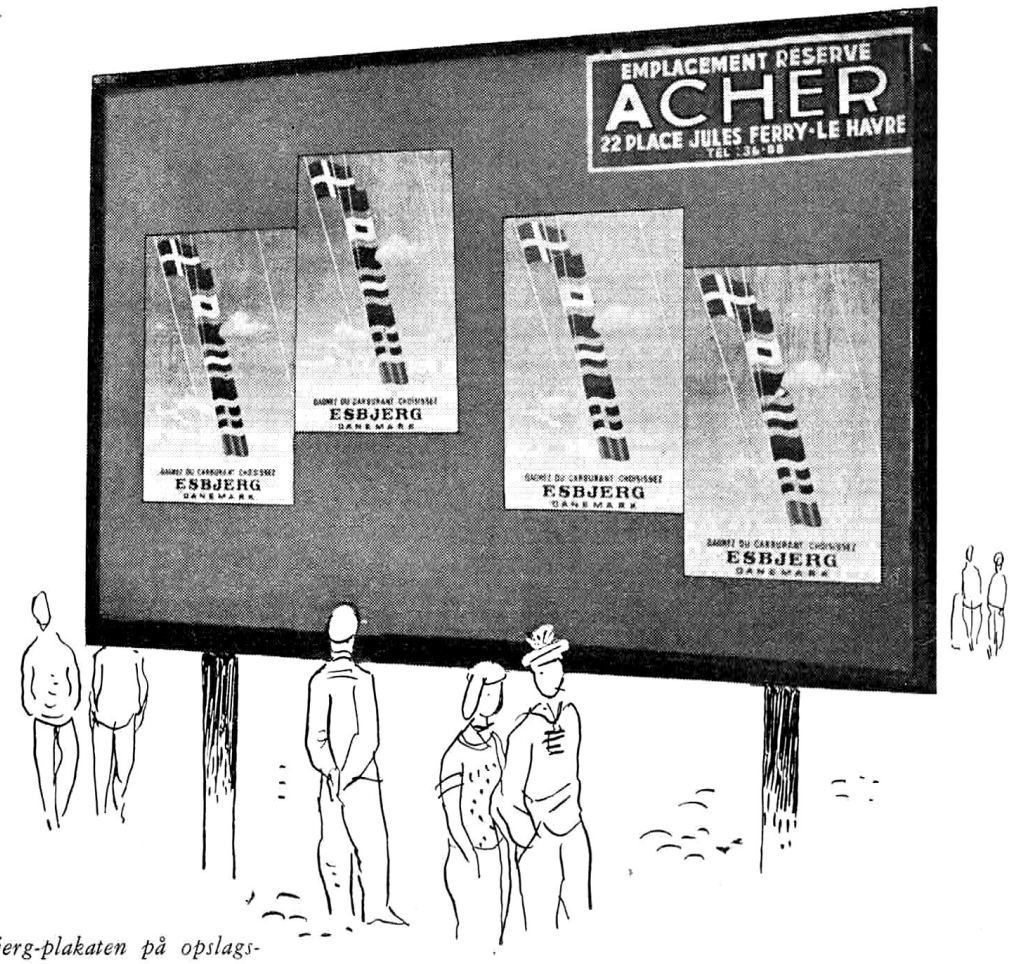
Annoncerne.

I annonceseriens udformning var det målet at nå frem til et stærkt fælles blikfang, som kunne gå igen i serien og give annoncerne særpræg og serien helhed. Den største vanskelighed var her, at de mange forskellige blade, der skulle anvendes, har forskellige annonceformater. Man nåede imidlertid frem til en form, som var tilpas »elastisk« til, at den kunne anvendes i de mange forskellige formater og alligevel bevare helhedspræget.

I annoncernes tekst byggede man på de væsentligste fordele ved at benytte Esbjerg havn som indfaldsport til Danmark og Skandinavien. Først og fremmest fremhævede man beliggenheden, der giver de bedste muligheder for økonomisk transport, endvidere det faktum, at havnen er isfri, er teknisk godt udstyret og har fordelagtige trafikforbindelser.

Plakatteringen.

I forhold til de øvrige reklamemidler måtte plakatteringen naturligvis betragtes som sekundær, men man ønskede her at skabe en stærkt virkende,

Esbjerg-plakaten på opslagstavle i Le Havre.

særpræget plakat, som i få ord og med størst mulig slagkraft indprenter Esbjergs navn hos beskuerne. En sådan god plakat vil nemlig i stort omfang, dersom man finder den tiltalende, blive ophængt på kontorer og andre steder, hvor shipping-folk mødes, og kan således få en suggestiv virkning over en lang periode. Man byggede her igen på det internationale flagsystem og lod en række festligt brogede signalflag skrive »Esbjerg Danmark« mod en frisk, blå sommerhimmel. I plakatens tekst understregedes det igen, at man sparer brændsel ved at gå til Esbjerg.

Presseservic'en.

Til brug i udsendelsen af materiale til bladene blev fremstillet specielt pressestof, som dels gav oplysninger om Esbjerg som transport- og havneby, dels gav en række almindelige oplysninger, som kunne skabe interesse for byen. Tekststoffet blev suppleret med godt billedmateriale fra Esbjerg.

Kampagnens gennemførelse.

Efter at alle planer herefter var parate, alle annoncer, tryksager og plakater udarbejdede og godkendte, kunne kampagnen sættes i gang. Men stadig krævedes der den største omhu med hver enkelt detaille. Korrekturer på fremmede sprog skulle læses, alle oversættelser nøje kontrolleres. I hvert enkelt land skulle de enkelte led i kampagnen følges op, således at alt kom til at gå efter den fastlagte plan.

Denne propagandakampagne for Esbjerg havn er fra mange sider i ind- og udland blevet mødt med en ekstraordinær interesse. Først og fremmest fordi det er den første gang, en skandinavisk havn lægger ud med en virkelig omfattende, international kampagne. Men også fordi tilrettelægningen af reklamekampagnen i udlandet er et meget interessant arbejdsområde, som kræver den største omhu i tilrettelægningen og gennemførelsen, hvis man vil undgå de mange faldgruber, som findes, når man som her arbejder med egenartede forhold i flere forskellige lande på een gang. Kun få af de erfaringer, man har fra hjemmemarkedet, kan overføres til andre markedsområder. Derfor må en opgave som denne først og fremmest betragtes som et stykke pionérarbejde, og man må ikke sky nogen anstrengelser for at fremskaffe facts, facts og atter facts om praktiske forhold og mentaliteten i de lande, propagandaen skal rettes imod.

Reklamekampagnen er nu afsluttet. Den har gennem et halvt år slået Esbjergs navn fast i udlandet, og når resultaterne viser sig i form af større trafik på Esbjerg havn, ved vi alle, at Esbjerg kan svare for, at reklamen ikke har lovet for meget, thi som borgmesteren slutter i sit brev, der ledsager brochuren: »Vi vestjyder er gæstfri folk, vi er glade for at modtage udenlandske gæster i vor by og for at se de store søfartsnationers flag i vor havn. Når De kommer til Esbjerg, vil vi prøve at give Dem en velkomst, der er Danmarks port mod vest værdig.«

Omkring byrådsvalget

Tabel 1.

Gruppe	Antal stemmer	Procentvis andel i gyldige stemmer	Antal valgte mandater
Socialdemokratiet	7.441	39,1	10
Radikale Venstre	835	4,4	1
Konservative Folkeparti	2 418	12,7	3
Venstre	4.998	26,2	7
Danmarks Retsforbund	2.122	11,1	3
Danmarks kommunistiske Parti	1.233	6,5	1
Ialt	19.047	100,0	25
Ialt ugyldige stemmer	131	—	—
Ialt afgivne stemmer	19.178	—	—
Valgdeltagelse i %	81,0	—	—

Når dette nummer af tidsskriftet udkommer, er byrådsvalget 1950 forlængst overstået, men vi finder alligevel anledning til — i korthed, idet vi lader tallene tale for sig selv — at genopfriske tallene og se på forskydningerne i disse i sammenligning med tidligere valg.

Resultatet af valget, der blev afholdt den 7. marts 1950, fremgår af tabel 1.

I tabel 2 er foretaget en sammenligning med tidligere valg, idet tabellen viser gruppernes procentvise andel af stemmerne, antallet af mandater ved byrådsvalgene samt den procentvise valgdeltagelse ved valgene siden 1937.

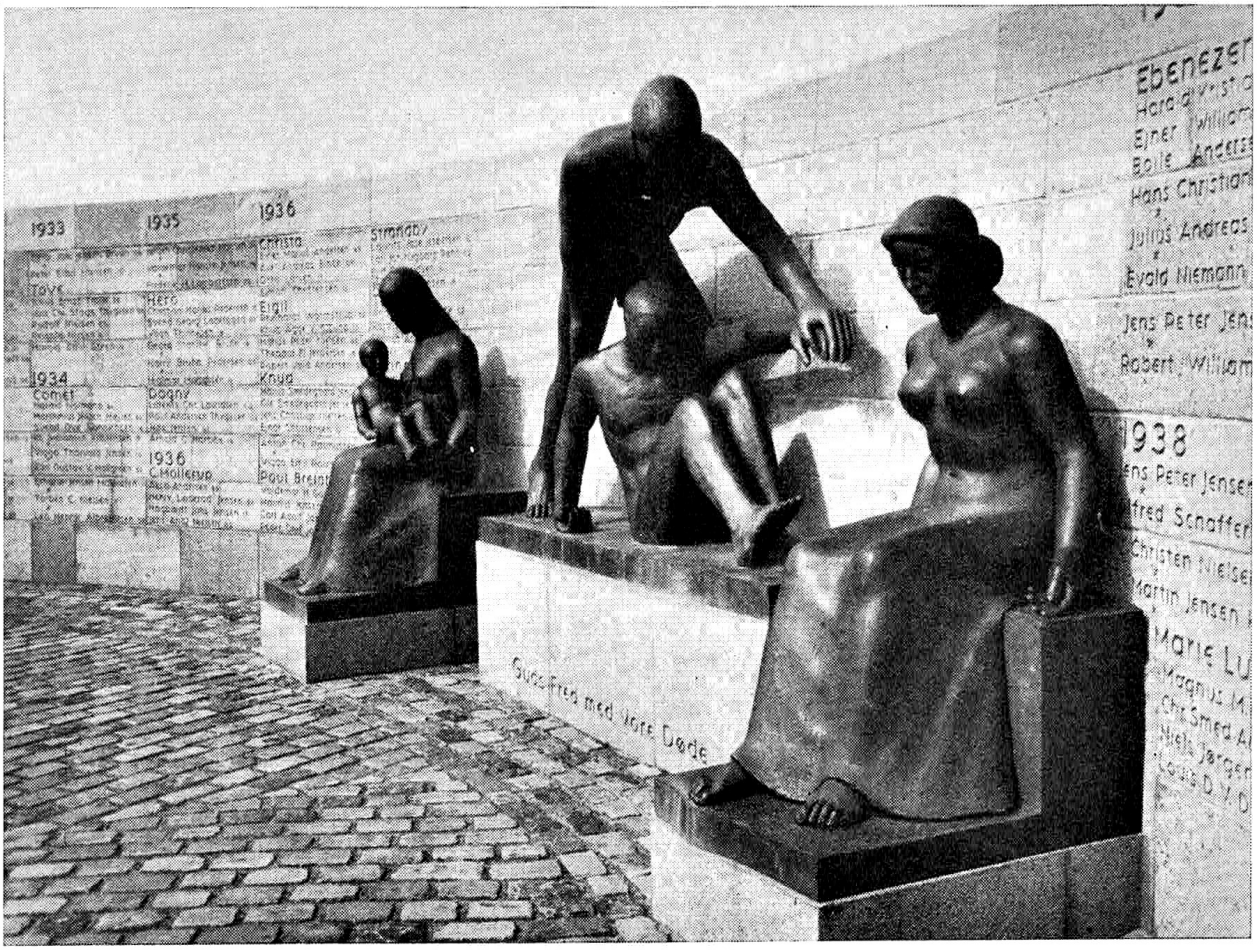
Borgmesterskifte

Politisk medførte valget et „systemskifte", der først og fremmest gav sig udtryk derved, at borgm. L. Høyer-Nielsen måtte vige pladsen for grosserer Hans Nissen, der er medlem af Venstre-gruppen og valgt af en valggruppe bestående af Venstre, Det konservative Folkeparti og Retsforbundet. Den nye borgmester er født den 21. april 1889 og har været medlem af byrådet siden 1947.

Tabel 2.

Gruppe	Valget i 1937		Valget i 1943		Valget i 1946		Valget i 1950	
	Procentvis andel i stemmerne	Antal mandater	Procentvis andel i stemmerne	Antal mandater	Procentvis andel i stemmerne	Antal mandater	Procentvis andel i stemmerne	Antal mandater
Socialdemokratiet	56,1	15	50,3	13	45,8	12	39,1	10
Radikale Venstre	3,3	0	3,0	1	3,2	1	4,4	1
Konservative Folkeparti	18,3	5	17,6	4	9,3	2	12,7	3
Venstre	14,5	4	15,6	4	26,4	7	26,2	7
Danmarks Retsforbund	1,1	—	0,9	—	1,1	—	11,1	3
Dansk Samling	—	—	—	—	3,0	—	—	—
Uafhængig Arbejder- og Tjenestemandsliste	—	—	12,6	3	—	—	—	—
Danmarks kommunistiske Parti	6,7	1	—	—	11,2	3	6,5	1
Ialt	100,0	25	100,0	25	100,0	25	100,0	25
Valgdeltagelse i %	80,0		73,6		82,1		81,0	

Søndag den 6. november 1949 indviedes mindelunden for omkomne Esbjerg-fiskere. Tanken om at rejse et minde for de mænd fra Esbjerg, der gennem årene er omkommet ved fiskeri på Nordsøen, blev rejst af mænd indenfor Esbjerg fiskeriforening efter de store storme i 1936—37, der kostede et stort antal fiskere livet. Krigen forsinkede færdiggørelsen af mindelunden, og siden kom andre vanskeligheder til.

Mindelunden består af en granitrotunde, hvori er indhugget navnene på de 477 Esbjerg-fiskere, der siden 1900 har mistet livet ved fiskeri. Billedhuggeren Aug. Keil har udført skulpturerne, der er støbt i bronce. Esbjerg by og Ny Carlsbergfondet har bekostet indretningen af mindelunden, der allerede er blevet en særpræget attraktion — et sted, der taler om den hårde, ubarmhjertige hverdag på Nordsøen.

